

Niewystarczający kontrast między tłem a tekstem, niedostępność materiałów multimedialnych, problemy z dostępnością dla użytkowników posługujących się głównie klawiaturą to główne błędy które zawierają strony internetowe instytucji realizujących zadania publiczne.

Tymczasem od czerwca 2015 r. strony internetowe podmiotów realizujących zadania publiczne muszą być dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami tak, aby spełniać międzynarodowy standard dotyczący dostępności stron (WCAG 2.0). Najwyższa Izba Kontroli sprawdziła wypełnianie 34 z 36 wymaganych zaleceń standardu WCAG 2.0 w 23 serwisach internetowych instytucji publicznych.

Wyboru jednostek do kontroli dokonano, skupiając się na serwisach urzędów publicznych, z których często korzystają osoby niepełnosprawne. Współpracowano w tym zakresie z Fundacją INTEGRACJA, działającą na rzecz osób niepełnosprawnych.

W sumie NIK przeprowadziła kontrolę w 22 jednostkach, tj. w: Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej, Ministerstwie Zdrowia, Narodowym Funduszu Zdrowia i Państwowym Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych oraz w 18 wybranych urzędach gmin (miejskich, miejsko-wiejskich) w sześciu województwach: dolnośląskim, mazowieckim, pomorski, śląskim, warmińsko-mazurskim i wielkopolskim. Pomimo podjętych starań i trzyletniego okresu przejściowego, urzędy nie doprowadziły do zapewnienia wymaganej dostępności ich serwisów dla osób niepełnosprawnych. Odpowiednio dostosowane były tylko dwa badanych serwisów internetowych (Ministerstwa Zdrowia i PFRON-u).

Raport jest dostępny [TUTAJ](#).

Jak czytamy w raporcie, najczęściej powtarzające się błędy, związane z dostępnością stron internetowych to:

- błędy wpływające na prawidłowe odczytywanie zawartości strony przez programy asystujące, np. tzw. czytniki ekranu (błędy na ponad 95 proc. stron);
- problemy z dostępnością stron internetowych dla użytkowników posługujących się głównie klawiaturą (78 proc. zbadanych stron). Tylko pięć (z 23 zbadanych) stron było w pełni dostępnych z poziomu klawiatury. Na pozostałych stronach znacznik klawiatury (tzw. fokus) najczęściej był słabo lub w ogóle niewidoczny, zdarzało się, że blokował się na niektórych elementach strony lub niektóre elementy pomijał;
- niedostosowanie stron (ponad 43 proc.) do wymagań osób słabowidzących, m.in. niewystarczający kontrast między tłem a tekstem, niewłaściwe wyróżnienia treści, brak możliwości zatrzymania przesuwających się informacji;
- niedostępność materiałów multimedialnych (filmów, nagrań audio) dla osób niewidomych i głuchych. Błędy dotyczyły 13 z 14 stron, na których takie materiały zamieszczono. Materiały audio nie posiadały opisu tekstowego, a materiały filmowe nie zostały wyposażone w napisy lub audiodeskrypcję.

Większość stron, których przeglądu dokonali użytkownicy niepełnosprawni, ich zdaniem nie spełniała niektórych warunków dostępności. Większość utrudnień, na które zwracali uwagę użytkownicy, była bezpośrednio związana z rodzajem niepełnosprawności i uwarunkowanym tym sposobem korzystania z

komputera. Na przykład dla użytkowników niewidomych istotne były problemy z nawigacją po stronie internetowej i z wyszukiwarką informacji oraz brak tekstów alternatywnych dla obrazów, zdjęć, czy wykresów, a dla użytkowników głuchych - brak alternatywy dla materiałów audio/wideo (np. w postaci tekstu opisującego zawartość materiału). Z kolei dla użytkowników słabowidzących szczególnie dotkliwie było niezachowanie prawidłowego kontrastu, natomiast dla użytkowników z niepełnosprawnością manualną, korzystających głównie z klawiatury, problem stanowiło niewłaściwe oznaczenie i wyróżnienie miejsca, na którym aktualnie znajduje się kursor klawiatury (na ogół w postaci ramki) oraz brak dodatkowej nawigacji pozwalającej na szybkie przemieszczanie się pomiędzy elementami strony.

Brak wiedzy

NIK wskazuje, że przyczynami niedostosowania lub niepełnego dostosowania skontrolowanych stron do potrzeb osób niepełnosprawnych były w przede wszystkim: niewystarczająca wiedza pracowników odpowiedzialnych za prowadzenie stron, błędy powstałe w trakcie wprowadzania danych oraz późne podjęcie przez ówczesnego Ministra Administracji i Cyfryzacji działań wspierających.

Kontrolowane jednostki niejednokrotnie wskazywały także na brak środków finansowych na budowę lub modernizację przestarzałych serwisów i dostosowanie ich do standardu WCAG 2.0. Z informacji uzyskanych od Ministra Administracji i Cyfryzacji wynika, że środki na wsparcie dostępności serwisów dla osób niepełnosprawnych po raz pierwszy zostały wydzielone w 2014 r., chociaż obowiązek dostosowania stron zapisano już dwa lata wcześniej. NIK zwraca jednak uwagę, że do października 2015 r. Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji rozdysonowało niespełna 40 proc. dostępnych środków na dotacje przeznaczonych na działania związane z dostosowaniem stron internetowych do standardu WCAG 2.0.

Standard WCAG 2.0 zawiera uniwersalne zalecenia, które czasem trudno zastosować bezpośrednio, a wdrożenie niektórych jego zapisów wymaga dodatkowej wiedzy. Dlatego pracownicy, których obowiązki związane są z zapewnieniem osobom niepełnosprawnym dostępności informacji na stronach internetowych powinni móc stale się doskonalić i uzupełniać wiedzę.

Audyty na wzór

Jako dobrą praktykę, stosowaną przez niektóre skontrolowane instytucje NIK wskazuje dodatkowe działania w celu zapewnienia dostępności stron internetowych, takie jak audyty i konsultacje z organizacjami osób niepełnosprawnych w celu sprawdzenia praktycznej dostępności stron internetowych. Warto też sprawdzać strony pod kątem łatwości ich obsługi (user-friendliness) przez różnych użytkowników, co zaleca np. duński Najwyższy Organ Kontroli (Rigsrevisionen).

Zalecania dla ministra cyfryzacji

W związku z ustaleniami kontroli NIK wnioskuje do Ministra Cyfryzacji m.in. o możliwie jak najszersze promowanie wśród instytucji publicznych możliwości wykorzystania środków publicznych na dostosowanie stron internetowych do potrzeb osób niepełnosprawnych oraz informowania o dostępnych rozwiązaniach i dobrych praktykach ułatwiających dostosowanie stron internetowych.

W ocenie NIK istotne jest także dokonanie przez kierowników instytucji publicznych przeglądu stron internetowych pod kątem dostosowania ich do potrzeb osób niepełnosprawnych oraz zapewnienie

NIK. Urzędowe strony www słabo dostępne dla niepełnosprawnych

Kategoria: Polityka Społeczna

Opublikowano: piątek, 12, luty 2016 23:00

Sylwia Cyrankiewicz-Gortyńska

Odsłony: 973

pracownikom publikującym treści na stronach internetowych urzędów możliwości odbycia szkoleń w tym zakresie.